

سوالات امتحان نهایی دی ۱۳۹۷ تا شهریور ۱۴۰۰

درس ششم (قدرت اجتماعی)

جا خالی

- ۱- تنها راه تاثیرگذاردن براراده دیگران و به خدمت گرفتن فعالیت ارادی آنها، ..... است.
(جلب تبعیت)
- ۲- مجموعه ساز و کارهایی که برای اعمال سیاست های جهان اجتماعی وجود دارد به ..... شکل می دهد.
(نظام سیاسی)
- ۳- هنگامی که قدرت بر خلاف حکم و قانون الهی باشد اما تبعیت از آن از روی رضایت باشد، قدرتی ..... و ..... شکل می گیرد.
(مقبول و غیر مشروع)
- ۴- تنها راه تاثیرگذاری بر اراده دیگران و به خدمت گرفتن فعالیت ارادی ایشان ..... است.
(جلب تبعیت)
- ۵- اگر قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه باشد، قدرت هم ..... دارد و هم ..... اجتماعی.
(مشروعیت و مقبولیت)

کوتاه پاسخ

- ۱- صورت های متفاوت جلب تبعیت را بنویسید؟
تبعیت با رضایت - تبعیت با کراهت
- ۲- مقبولیت قدرت نتیجه چیست؟
نتیجه قدرتی است که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می آید.
- ۳- جامعه شناسان از چه نوع سلطه ای به هژمونی تعبیر می کنند؟
سلطه ای که به شیوه فرهنگی اعمال شود.
- ۴- در سلطه هژمونیک از کدام نوع ابزارها و شیوه ها استفاده می شود؟
ابزارهای فرهنگی، هنر و رسانه
- ۵- جلب تبعیت دیگران به چند شکل ممکن است؟ نام ببرید.
تبعیت با رضایت - تبعیت با کراهت

۱- قدرتی که بر خلاف حکم و قانون الهی باشد، اما تبعیت از آن از روی رضایت باشد قدرتی ..... و ..... است.

- الف) مقبول - غیر مشروع
 ب) دارای مشروعیت حقیقی - مقبولیت
 ج) فاقد مقبولیت - مشروع
 د) دارای مقبولیت اجتماعی - بر مدار حق
 (الف)

۲- ملاک های دسته بندی نظام های سیاسی از دیدگاه ارسطو کدامند؟

- الف) دین داری - دنیامداری
 ب) مقبولیت - مشروعیت
 ج) تعداد افراد تاثیرگذار و تصمیم گیرنده - روش تصمیم گیری
 د) تبعیت با کراهت - تبعیت با رضایت
 (ج)

۳- در گذشته نبرد بین دولت ها در قلمرو سرزمینی و با ..... صورت می گرفت.

- الف) ابزار رسانه
 ب) نظام آموزشی
 ج) ابزار نظامی
 د) نفوذ فرهنگی
 (ج)

۴- اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف معین چه نام دارد؟

- الف) مشروعیت
 ب) سیاست
 ج) تبعیت
 د) حکومت
 (ب)

۵- ملاک های دسته بندی نظام های سیاسی از دیدگاه فارابی کدامند؟

- الف) تبعیت با کراهت - تبعیت با رضایت
 ب) دین داری - دنیامداری
 ج) فضیلت - عدالت
 د) تعداد افراد تاثیرگذار و تصمیم گیرنده - روش تصمیم گیری
 (ب)

۱- نظام سیاسی بر اساس روش تصمیم گیری به چند دسته تقسیم می شوند؟ شرح دهید.

نظام هایی که در آن حاکم یا حاکمان بر اساس اهداف و اغراض و امیال تصمیم می گیرند.

نظام هایی که در آن حاکم یا حاکمان بر اساس حقیقت و فضیلت و با توجه به موازین عقلی تصمیم می گیرند.

۲- چرا جامعه شناسی تبیینی، قدرت را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می کند؟

با منحصر کردن علم به علوم تجربی ارزش های انسانی را قابل مطالعه علمی نمی داند از این رو با ارزش زدایی و

معنازدایی از قدرت، آنرا به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنی می داند.

۳- ملاک های دسته بندی نظام های سیاسی در دیدگاه فارابی را بنویسید.

فارابی ملاک دین داری و دنیامداری نظام سیاسی را در نظر گرفت.

نظام سیاسی دین مدار بر اساس احکام و قوانین الهی سازمان می یابد.

نظام سیاسی دنیا مدار بر اساس فقط ارزش ها و آرمان های دنیوی سازمان می یابد.

۴- ملاک های دسته بندی نظام های سیاسی از نظر ارسطو چیست؟ از چند نوع حکومت نام می برد؟

ارسطو سه ملاک برای دسته بندی نظام های سیاسی استفاده کرد ۱- تعداد افراد تاثیرگذار و تصمیم گیرنده ۲- روش

تصمیم گیری ، وی از شش نوع حکومت نام برده است.

۵- کدام نوع قدرت اجتماعی همراه با مقبولیت اجتماعی و مشروعیت است؟

قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه است.

۶- در سلطه هژمونیک از چه ابزارهایی و برای رسیدن به کدام هدف استفاده می شود؟

از شیوه ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی خود استفاده

می کنند.

۷- جامعه شناسی تفسیری امور سیاسی را چگونه مطالعه می کنند؟

صرفا به توصیف ارزش ها و نظام های سیاسی بسنده می کند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن ها ارائه نمی دهد.

۸- جامعه شناسی تفسیری ارزش های اجتماعی و سیاسی را چگونه مطالعه می کند؟

جامعه شناسی تفسیری اگر چه امور سیاسی را پدیده هایی معنا دار و ارزشی می داند اما صرفا به توصیف ارزش ها و

نظام های سیاسی بسنده می کند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن ها ارائه نمی دهد.

۹- چرا جامعه شناسان انتقادی معتقدند که رویکرد تبیینی و تفسیری محافظه کارند؟

زیرا جامعه شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علم تجربی، ارزش های انسانی از جمله ارزش های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی داند و جامعه شناسی تفسیری صرفاً به توصیف ارزش ها و نظام های سیاسی بسنده می کند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آن ها ارائه نمی دهد.

۱۰- چرا جامعه شناسان تبیینی ارزش های سیاسی را قابل مطالعه نمی دانند؟

جامعه شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی ارزش های انسانی از جمله ارزش های سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی داند. از این رو با ارزش زدایی و معنا زدایی از قدرت آن را به عنوان یک پدیده خنثی و فاقد معنا مطالعه می کند.

اشکال دیگر سوال

۱- هر عبارت به کدام نوع قدرت و نظام سیاسی اشاره می کند؟

الف) موجب سلطه سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می شود (.....) **قدرت سخت**
ب) اقلیتی که بر مدار خواسته ها و تمایلاتشان بر جامعه حکومت می کنند. (.....) **الیگارش**

۲- عبارت زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

قدرتی که مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی است (.....) **مشروعیت قدرت**

۳- هر عبارت نشانه کدام نوع قدرت می باشد؟

الف) نظام آموزشی از ابزارهای آن است (.....) **قدرت نرم**
ب) موجب سلطه سیاسی - اقتصادی بر سایر کشورها می شود (.....) **قدرت سخت**

۴- نوع قدرت را مشخص کنید.

الف) موافق با ایدئولوژی های ساختگی بشری باشد. (.....) **مشروعیت دروغین**
ب) مطابق قانون و حکم الهی باشد. (.....) **مشروعیت حقیقی**

۵- نوع نظام سیاسی از نظر ارسطو را مشخص کنید.

الف) اقلیتی که بر اساس خواست و میل خود حکومت کنند. (.....) **الیگارش**
ب) اکثریتی که بر اساس فضیلت حکومت کند. (.....) **جمهوری**

۶- جدول زیر را کامل کنید.

ابزار	نوع سلطه	نوع قدرت
نظامی	الف) ؟	قدرت سخت
ب) ؟	فرهنگی	قدرت نرم

الف) سیاسی اقتصادی

ب) رسانه

۷- جدول زیر را کامل کنید.

ابزار	مثال	نوع قدرت
الف) ؟	جنگ جهانی اول	قدرت سخت
شبکه های اجتماعی	سلبریتی ها	ب) ؟

الف) نظامی

ب) قدرت نرم

۸- جدول زیر را کامل کنید.

ویژگی ها	انواع قدرت اجتماعی
الف)	مقبولیت
ب)	قدرت نرم
نهادهای نظامی	ج) .....
د)	مشروعیت

الف) قدرتی که بدون استفاده از تهدید - یا با رضایت طرف مقابل به دست آید. (ذکر یک مورد)

ب) به شکل پنهان - از طریق نفوذ فرهنگی اعمال می شود. (ذکر یک مورد)

ج) قدرت سخت

د) مطابق قانون و حکم الهی - یا مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی اعمال می شود. (ذکر یک مورد)

۹- جدول زیر را کامل کنید.

انواع قدرت اجتماعی	ویژگی ها
قدرت سخت ب (..... ج (..... د (.....	الف) ..... با کمک ابزارهایی مانند رسانه اعمال می شود. مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی صحیح اعمال می شود. بر مدار خواست و اراده کسانی هست که قدرت بر آن ها اعمال می شود.

الف) با کمک ابزارهای نظامی به صورت خشن، با زور و آشکار اعمال می شود.

ب) قدرت نرم

ج) مشروعیت

د) مقبولیت

۱۰- عبارات سمت راست به کدامیک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
الف) نگاه از درون به پدیده ها برای یافتن معنای آن ها ب) رویکردهای تبیینی و تفسیری هر دو محافظه کارند.	۱- جامعه شناسی انتقادی

۱- ب

تهیه کننده: گروه آموزشی علوم اجتماعی و سواد رسانه استان فارس

مریم یابنده جهرمی